

**PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA Z GEOGRAFII
W SZKOLE PODSTAWOWEJ
IM. KS. PRAŁATA JÓZEFA BIGUSA W BANINIE**

1. Cele oceniania:

- bieżące i systematyczne obserwowanie postępów ucznia w nauce
- motywowanie uczniów do systematycznej i efektywnej pracy.
- pobudzanie rozwoju umysłowego ucznia, jego uzdolnień i zainteresowań przedmiotem
- uświadomienie uczniowi stopnia opanowania wiadomości i umiejętności przewidzianych programem nauczania oraz ewentualnych braków w tym zakresie
- wdrażanie ucznia do systematycznej pracy, samokontroli i samooceny
- ukierunkowanie samodzielnej pracy ucznia
- okresowe i roczne podsumowanie wiadomości i umiejętności oraz określenie na tej podstawie stopnia opanowania przez ucznia materiału programowego przewidzianego na dany semestr
- pomaganie uczniowi w samodzielnym planowaniu swojego rozwoju przez zwracanie uwagi na je-go sukcesy i porażki.
- rozwijanie poczucia odpowiedzialności ucznia za jego osobiste postępy.
- dostarczanie rodzicom/opiekunom informacji o postępach, trudnościach i specjalnych uzdolnie-niach dziecka
- zebranie informacji niezbędnych nauczycielowi w nieustannym dostosowywaniu swoich działań dydaktycznych do zmieniających się warunków, potrzeb i możliwości rozwojowych ucznia.

2. Ocenianiu podlegają:

Wypowiedzi ustne

Odpowiedź ustna	Waga oceny - 3
-----------------	----------------

- Pozwalają one na ocenę sprawności językowej ucznia, znajomości terminów i nazw geograficznych, umiejętności budowania wypowiedzi, zmierzającej do rozwiązania zadań lub sformułowania wniosku.
- W czasie ustnego sprawdzania osiągnięć ucznia, nauczyciel zadaje mu **3 pytań**. Jeśli na każde pyta-nie uczeń udzieli prawidłowej, pełnej, niewymagającej pomocy nauczyciela odpowiedzi, otrzymuje w sumie **6 punktów** (za każdą odpowiedź po 2 punkty).

Skala ocen za poszczególną ilość punktów:

- **0 -1pkt.** ocena niedostateczna
- **2 pkt.** ocena dopuszczająca
- **3 pkt.** ocena dostateczna
- **4 pkt.** ocena dobra
- **5 pkt.** ocena bardzo dobra
- **6 pkt.** ocena celująca

Jeśli, któraś odpowiedź była niepełna lub wymagała pomocy nauczyciela, uczeń otrzymuje za nią tylko 1 punkt. Gdy suma punktów waha się pomiędzy pełnymi ocenami, nauczyciel zadaje uczniowi pytanie dodatkowe (mające dać mu szansę na uzyskanie lepszej noty).

- Przy odpowiedzi ustnej obowiązuje znajomość materiału z trzech ostatnich lekcji.

Prace pisemne

Praca klasowa – trwająca do 45 minut

Praca klasowa w drugim terminie	Waga oceny - 5
Poprawa pracy klasowej	Waga oceny - 5

Dotyczą treści z jednego lub kilku działów programowych (zapowiadane co najmniej na tydzień przed terminem pracy klasowej).

- w ciągu półrocza przewidywane są prace klasowe po zakończeniu działu, które nauczyciel zapowiada z tygodniowym wyprzedzeniem. Praca klasowa poprzedzona jest lekcją powtórzeniową;
- czas sprawdzania prac klasowych przez nauczyciela wynosi maksymalnie 2 tygodnie;
- uczeń ma prawo wglądu do pracy klasowej i zapoznania się z błędami;
- wszystkie prace klasowe przechowywane są przez nauczyciela i mogą być udostępnione rodzicom na ich życzenie /podczas konsultacji lub w innym dogodnym terminie/;
- w przypadku gdy uczeń uzyskał ocenę niedostateczną, dopuszczającą, dostateczną lub dobrą ma możliwość poprawienia oceny, pisząc ją ponownie w innym terminie /**nie przekraczającym miesiąca**/;

- prace klasowe są obowiązkowe - w razie nieobecności ucznia z przyczyn losowych uczeń jest zobowiązany pisać ją w dodatkowym terminie wyznaczonym przez nauczyciela w ciągu dwóch tygodni od powrotu ucznia do szkoły,
- **nieobecność ucznia na pracy klasowej lub poprawie pracy klasowej wynikająca z celowego unikania lekcji powoduje, że nauczyciel na kolejnej lekcji geografii, podczas której uczeń jest obecny, bez zapowiedzi zobowiązuje ucznia do napisania pracy klasowej,**
- poprawa oceny niedostatecznej otrzymanej z pracy klasowej musi odbywać się poza lekcjami;
- podczas oceniania prac pisemnych obowiązują następujące zasady:

Procenty	Stopień
100	celujący
96 - 99,9	celujący -
92 - 95,9	bardzo dobry
88 - 91,9	bardzo dobry
84 - 87,9	bardzo dobry -
79 - 83,9	dobry +
75 - 78,9	dobry
70 - 74,9	dobry -
63 - 69,9	dostateczny+
55 - 62,9	dostateczny
50 - 54,9	dostateczny-
45 - 49,9	dopuszczający+
40 - 44,9	dopuszczający
30 - 39,9	dopuszczający -
0 - 29,9	niedostateczny

Sprawdziany -- trwające do 20 minut - Dotyczą treści z trzech ostatnich lekcji i muszą być zapowiedziane.

Sprawdziany/Diagnozy	Waga oceny - 3
-----------------------------	-----------------------

Kartkówki – trwające do 15 minut - Dotyczą treści z ostatniej lekcji i nie muszą być zapowiadane przez nauczyciela. Sprawdzają przygotowanie uczniów do lekcji bieżącej:

- uczeń nie może poprawiać oceny niedostatecznej otrzymanej z tej formy sprawdzania wiedzy;
- nieobecność ucznia na kartkówce nie ma żadnego wpływu na otrzymanie oceny semestralnej lub końcoworocznej.

Kartkówka	Waga oceny - 2
------------------	-----------------------

Aktywność na lekcji

- oceniana jest praca na lekcji, umiejętność kojarzenia faktów, wyciągania wniosków, korzystania z map tematycznych, wykresów, tabel, danych statystycznych, stopień zaangażowania uczniów na lekcji, **aktywność jest oceniana tzw. „plusem”**: trzy „+” upoważniają do wystawienia oceny celującej/ , a trzy „-” do wystawienia oceny niedostatecznej;

Aktywność na lekcji	Waga oceny - 1
----------------------------	-----------------------

Przygotowanie ucznia do zajęć

- uczeń może uzyskać ocenę za prace dodatkowe (np. opracowanie ciekawych materiałów dotyczących zajęć, referaty, plakaty, plansze, rysunki) wykonane za zgodą nauczyciela;
- nauczyciel sprawdza losowo pracę domową oraz przygotowanie ucznia do zajęć – posiadanie podręcznika, zeszytu czy zeszytu ćwiczeń;
- za zgłoszenie na początku lekcji braku zadania domowego lub nieprzygotowania uczeń otrzymuje „-” /, a trzy „-” upoważniają do wystawienia oceny niedostatecznej.

Zadanie domowe	Waga ocen - 1
-----------------------	----------------------

Referaty	Waga ocen - 1
Prezentacje/prace pisemne	Waga ocen - 3

Sprawdzanie w sytuacjach praktycznych (na bieżąco):

Niezależnie od wyników pisemnego i ustnego sprawdzania osiągnięć ucznia, nauczyciel zleca, a następnie kontroluje prace praktyczne w czasie lekcji oraz jako zadanie domowe.

Do nich należą:

- opisy, rysunki, schematy, szkice, wykresy, tabele wykonywane samodzielnie przez uczniów na podstawie różnych źródeł informacji (np. atlasu, podręcznika, literatury popularnonaukowej, filmów, multimediiów, czasopism geograficznych);
- opisy, rysunki, schematy, szkice, wykresy, tabele wykonywane przez uczniów w wyniku obserwacji i pomiarów obiektów oraz zjawisk przyrodniczych;
- krótkie opracowania dotyczące wybranych wydarzeń na świecie, w Polsce i we własnym regionie, wykonywane na podstawie informacji z prasy, radia, telewizji, Internetu;
- opracowania charakteryzujące wybrane państwo lub region świata;
- opracowania eksponujące specyfikę i walory własnego regionu;
- wykonywanie zadań w zeszytach ćwiczeń;
- uzupełnianie kart pracy.

Obserwacja i ocena ucznia pracującego w grupie:

Obserwacja i ocena ucznia pracującego w grupie ma na celu wzmocnienie u uczniów zachowań pozytywnych z punktu widzenia funkcjonowania grupy i eliminowanie działań destrukcyjnych.

Aby ocenić współpracę ucznia w grupie, nauczyciel powinien zaobserwować:

- w jakim stopniu jego zachowanie świadczy o odpowiedzialności za wykonanie zadania powierzonego grupie, czy podejmuje się pełnienia roli ustalonej przez grupę, czy realizuje zadania wynikające z roli prawidłowo i z korzyścią dla grupy;
- w jakim stopniu jego zachowanie świadczy o odpowiedzialności za funkcjonowanie grupy jako całości oraz za pełnienie ról przez jej członków, czy występuje z inicjatywą pomocy innym uczniom, czy akceptuje decyzje grupy i rozwiązuje konflikty.

Współpracę w grupie mogą oceniać: nauczyciel lub uczniowie (wzajemnie) lub dokonując samooceny.

Udział w konkursach

Udział w konkursach przedmiotowych ocenia się w sposób szczególny, gdyż zakres wymagań jest tu znacznie większy. Szczególne osiągnięcia ucznia w tym zakresie oceniane są oceną bardzo dobrą lub celującą.

Olimpiada, konkurs (etap II i III)	Waga ocen - 5
Olimpiada, konkurs (etap szkolny)	Waga ocen - 5

3. Kryteria ocen szkolnych

- **Ocenę celującą (6) otrzymuje uczeń, który:**
  - ✓ samodzielnie i twórczo rozwija swoje uzdolnienia,
  - ✓ opanował pełen zakres wiedzy i umiejętności określony programem nauczania przedmiotu w danej klasie,
  - ✓ biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych lub praktycznych, proponuje rozwiązania nietypowe,
  - ✓ osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach przedmiotowych, kwalifikuje się do finałów na szczeblu wojewódzkim (regionalnym) albo krajowym lub posiada inne porównywalne osiągnięcia.
  - ✓ pracuje systematycznie,
  - ✓ uzyskuje celujące i bardzo dobre oceny z prac kontrolnych, kartkówek, odpowiedzi ustnych
- **Ocenę bardzo dobrą (5) otrzymuje uczeń, który:**
  - ✓ opanował w dużym zakresie wiedzę i umiejętności określone programem nauczania przedmiotu w danej klasie,
  - ✓ sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami, rozwiązuje samodzielnie problemy teoretyczne i praktyczne, potrafi zastosować posiadaną wiedzę do rozwiązywania zadań, problemów w nowych sytuacjach.
  - ✓ wykonuje wszystkie zadania samodzielnie, poprawnie, starannie, jest systematyczny
  - ✓ uzyskuje oceny bardzo dobre i dobre z prac pisemnych

- **Ocenę dobrą (4) otrzymuje uczeń, który:**
  - ✓ opanował wiadomości i umiejętności w zakresie pozwalającym na rozumienie większości relacji między elementami wiedzy z danego przedmiotu nauczania,
  - ✓ poprawnie stosuje terminologię przedmiotową,
  - ✓ wykonuje zadania w toku lekcji przy niewielkiej pomocy kolegi lub nauczyciela,
  - ✓ jest systematyczny oraz uzyskuje co najmniej oceny dostateczne z prac pisemnych;
- **Ocenę dostateczną (3) otrzymuje uczeń, który:**
  - ✓ na lekcji pracuje systematycznie, ale często korzysta z pomocy innych, próbuje porównywać, wnioskować, oraz uzyskuje co najmniej oceny dopuszczające z prac pisemnych;
  - ✓ rozwiązuje typowe zadania o średnim stopniu trudności, czasem przy pomocy nauczyciela.
- **Ocenę dopuszczającą (2) otrzymuje uczeń, który:**
  - ✓ w ograniczonym zakresie opanował podstawowe wiadomości i umiejętności, a braki nie przekreślają możliwości uzyskania przez ucznia podstawowej wiedzy z przedmiotu,
  - ✓ z trudem wykonuje prace na lekcji ale bardzo się stara, wykonuje zadania z dużą pomocą nauczyciela, z prac pisemnych uzyskuje oceny dopuszczające;
- **Ocenę niedostateczną (1) otrzymuje uczeń, który:**
  - ✓ nie posiada elementarnej wiedzy z zakresu programu nauczania, nie pracuje na lekcji, nie pracuje systematycznie, nie potrafi wykonywać zadań nawet przy dużej pomocy nauczyciela, otrzymuje oceny niedostateczne, nie korzysta z form poprawy;

4. Przy wystawianiu oceny okresowej (końcoworocznej)

- **Najważniejsza jest ocena z prac klasowych**, następnie z kartkówek, odpowiedzi ustnych, znajomości mapy, aktywność na lekcji;
- średnia ocen uzyskanych z I i II semestru zawarta w dzienniku elektronicznym, ma charakter pomocniczy przy wystawianiu oceny semestralnej i rocznej.
- nauczyciel uzasadnia wystawioną ocenę;

5. Sposoby informowania rodziców:

- ocena w dzienniku lekcyjnym
- zapis w zeszycie z geografii
- informacje poprzez wychowawcę
- zebranie klasowe
- indywidualna rozmowa z rodzicami
- rozmowa telefoniczna
- korespondencja listowna